

POSTANOWENIE

Warszawa, 20 sierpnia 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Bartosz Stankiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron postępowania odwoławczego 20 sierpnia 2026 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 6 sierpnia 2026 r. przez wykonawcę Naprzód spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Rydułtowach przy ul. Raciborskiej 144B (44-280 Rydułtowy) w postępowaniu prowadzonym przez Gminę Korfantów z siedzibą w Korfantomie przy ul. Rynek 4 (48-317 Korfantów)

postanawia:

1. Umorzyć postępowanie odwoławcze.
2. Nakazać zwrot z rachunku bankowego Urzędu Zamówień Publicznych na rzecz wykonawcy Naprzód spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Rydułtowach kwoty 15 000 zł 00 gr (piętnaście tysięcy złotych zero groszy), uiszczonej tytułem wpisu od odwołania.

Na orzeczenie – w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia – przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący:.....

Sygn. akt: KIO 3857/26

Uzasadnienie

Gmina Korfantów zwana dalej „zamawiającym”, prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, na podstawie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 ze zm.) zwanej dalej: „Pzp”, w trybie przetargu nieograniczonego, pn.: *Usługa odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie Gminy Korfantów* numerze referencyjnym: IKI.IV.271.8.2026.ISz, zwane dalej „postępowaniem”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 27 lipca 2026 r., pod numerem publikacji: 519067-2026 (numer wydania Dz. U. S: 142/2026).

Szacunkowa wartość zamówienia, którego przedmiotem są usługi jest wyższa od kwot wskazanych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 3 ust. 3 Pzp.

6 sierpnia 2026 r. wykonawca Naprzód Sp. z o.o. z siedzibą w Rydułtowach (zwany dalej: „odwołującym”) wniósł odwołanie wobec treści dokumentów zamówienia – Specyfikacji Warunków Zamówienia (zwanej dalej jako: „SWZ”) oraz projektowanych postanowień umowy stanowiących załączniki do SWZ (zwanych dalej jako: „wzór umowy”) w postępowaniu

w zakresie:

- opisanie przedmiotu zamówienia pkt. 15 lit. g,h SWZ (strona 15 SWZ) w sposób niejednoznaczny i nieuwzględniający wszystkich okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty, a także w sposób nieproporcjonalny do wartości i celów zamówienia

z uwagi na zobowiązanie wykonawcy do osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz poziomu składowania (dalej „poziomy recyklingu”/”poziomy składowania”), określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podczas gdy:

a) ustawodawca nakłada obowiązek osiągnięcia tych poziomów na zamawiającego, natomiast wykonawca nie jest adresatem normy prawnej określonej w ww. przepisie ustawy (nie posiada uprawnień do egzekwowania od mieszkańców prawidłowego segregowania odpadów)

i wykonawca nie ma obiektywnych możliwości osiągnięcia tych poziomów, gdyż ich osiągnięcie uwarunkowane jest czynnikami w zasadniczej mierze niezależnymi od wykonawcy;

b) ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1852 ze zm.) - powoduje, że od 1 października 2025 r. obowiązuje system kaucyjny w Polsce, który pozbawił wykonawców przedmiotowego zamówienia odpadów mających kluczowe znaczenie w osiągnięciu poziomu recyklingu, natomiast zamawiający odpady pochodzące z "systemu kaucyjnego" może wliczyć do

swojego poziomu recyklingu. Wpływ wejścia w życie systemu kaucyjnego jest znaczący, mianowicie uszczuplił zawartość "żółtego worka" o butelki PET, w związku z tym odpad, który przyczyniał się istotnie do podnoszenia poziomów recyklingu został wyłączony ze zbiórki, natomiast pozostałe odpady, które się w nim znajdują obecnie, trafiają w znacznej mierze do produkcji paliwa alternatywnego, który nie jest wliczany do poziomów recyklingu;

c) istnieje problem słabej jakości selektywnej zbiórki odpadów komunalnych "u źródła" - największa grupa odpadów w całym strumieniu to odpady zmieszane, z których możliwe jest odzyskanie zaledwie kilku procent;

d) mieszkańcy mogą kompostować odpady ulegające biodegradacji w przydomowych kompostownikach, co bezpośrednio wpływa na ograniczenie możliwości osiągnięcia poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu przez wykonawcę;

e) wykonawca nie ma wpływu na to, jakie odpady zostaną wytworzone przez mieszkańców

i właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych;

- zastrzeżenia kar umownych za nieosiągnięcie wymaganego poziomu składowania, określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zwanej dalej jako: „u.c.p.g.” (§ 6 ust. 4 wzoru umowy), podczas gdy:

- na osiągnięcie tych poziomów mają wpływ okoliczności od wykonawcy niezależne, wobec czego obciążenie wykonawcy karą umowną za nieosiągnięcie wymaganego poziomu składowania stanowi nadużycie prawa podmiotowego zamawiającego do kształtowania postanowień umownych i jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego;

- to zamawiający ma narzędzia i instrumenty prawne do wpływania na mieszkańców gminy

i sposób segregacji odpadów, tym samym osiągane poziomy składowania, natomiast wpływ wykonawcy na jakość i morfologię strumienia odpadów, a przez to na faktycznie osiągane poziomy składowania, jest znacznie ograniczony.

Czynnościom i zaniechaniom czynności przez zamawiającego, odwołujący postawił następujące zarzuty:

1) naruszenie art. 16 pkt 1-3, art. 99 ust. 1 i 2 Pzp w zw. z art. 134 ust. 1 pkt 4 i pkt 20, art. 431, art. 433 pkt 2 i pkt 3, art. 8 ust. 1 Pzp w zw. z art. 5 kc, art. 3531 kc, art. 387 § 1 kc, art. 483 § 1 kc, art. 473 § 1 kc w zw. z art. 3b ust. 1 i ust 2a pkt.1 i ust.2b u.c.p.g. przez wprowadzenie w treści pkt. 15 lit g i h SWZ (strona 15 SWZ) oraz w §6 ust. 4 wzoru umowy obowiązku i kary:

- nieprzekraczania przez wykonawcę poziomu składowania w wysokości określonej w art. 3b ust. 2a pkt 1 u.c.p.g. Do obliczania poziomów składowania zastosowanie znajdują przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym art. 3b ust. 2b u.c.p.g. oraz odpowiednie rozporządzenia wykonawcze - pkt 15 lit.g SWZ);

- zobowiązania wykonawcę do osiągnięcia w każdym roku realizacji usługi poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, określonych

w przepisach powszechnie obowiązującego prawa (w przypadku niepełnego roku realizacji Umowy, poziom należy obliczyć proporcjonalnie do okresu realizacji Umowy) - pkt 15 lit.f SWZ;

- nałożenie w 6 ust. 4 wzoru umowy kary umownej na wykonawcę - wykonawca zobowiązany jest do zapłaty na rzecz zamawiającego kary umownej w wysokości 300 zł za każdą tonę (Mg) masy składowanych odpadów komunalnych przekraczającą poziom składowania wyrażony

w Mg zgodnie z każdorazowym aktualnym brzmieniem przepisów prawa regulujących ww. obowiązek tj. aktualnie zgodnie z art. 3b ust. 2a u.c.p.g. Kara zostanie naliczona wyłącznie

w przypadku, gdy zamawiający przekroczy, wymaganych prawem, roczny poziom składowania, według ostatecznego sprawozdania składanego przez zamawiającego do marszałka województwa i tylko, jeżeli zamawiający zostanie obciążony karą pieniężną, o której mowa w u.c.p.g. i ją uiścił, a jednocześnie wykonawca przekroczy poziom składowania wyrażony w Mg. Wysokość kary naliczona wykonawcy nie może przekroczyć wysokości kary nałożonej na zamawiającego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Kara może być nałożona po okresie obowiązywania umowy, za okres świadczenia usług objętych przedmiotem umowy. Zamawiający może dochodzić należności z tytułu przedmiotowej kary

w okresie 5 lat od ostatniego roku sprawozdawczego (przedawnienie kar);

a tym samym ich opisanie w sposób niejednoznaczny i niewyczerpujący, nieuwzględniający wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty,

w szczególności:

a) problemu słabej jakości selektywnej zbiórki odpadów komunalnych "u źródła" - największa grupa odpadów w całym strumieniu to odpady zmieszane, z których możliwe jest odzyskanie zaledwie kilku procent;

b) uwarunkowań prawnych w zakresie metodologii wyliczania poziomów recyklingu oraz spadającego popytu na surowce, czyli odpadów podlegających recyklingowi;

c) funkcjonującego od 1 października 2025 r. systemu kaucyjnego, który w sposób znaczący

i niewątpliwie wpływa na ilość i morfologię odpadów będących przedmiotem niniejszej umowy; d) okoliczności, że wykonawca nie ma wpływu na to, jakie odpady zostaną wytworzone przez mieszkańców i właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych;

e) faktu, że mieszkańcy mogą kompostować odpady ulegające biodegradacji w przydomowych kompostownikach do czego są skłaniani poprzez stosowanie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne, co bezpośrednio wpływa na ograniczenie możliwości osiągnięcia poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu przez wykonawcę;

f) faktu, że poziomy recyklingu liczone są dla zamawiającego z wielu różnych źródeł, z których jednym tylko jest umowa jaka ma być realizowana w wyniku rozstrzygnięcia przedmiotowego postępowania, czego konsekwencją jest nałożenie na wykonawcę niemożliwego do spełnienia obowiązku zapewnienia osiągnięcia rocznych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, o których mowa w art. 3b ust. 1 u.c.p.g. oraz poziomów składowania odpadów komunalnych, o których mowa w art. 3b ust. 2a u.c.p.g. sankcjonowanego obowiązkiem zapłaty kary umownej (§ 6 ust. 4 wzoru umowy). Powyższe ukształtowanie postanowień dokumentów postępowania zdaniem odwołującego naruszało zasady efektywności, zachowania uczciwej konkurencji, proporcjonalności oraz równego traktowania wykonawców, a także zasady współzycia społecznego oraz uniemożliwia wykonawcom prawidłowe skalkulowanie ryzyk kontraktowych i prawidłową wycenę oferty;

2) art. 433 pkt 2 i pkt 3 Pzp, a także art. 8 ust. 1 Pzp w zw. z art. 5 i art. 58 § 1 i 2, art. 353¹, art. 387 § 1 KC oraz art. 483 § 1 KC, 473 § 1 KC w zw. z art. 3b i 3c u.c.p.g z uwagi na zastrzeżenie w §6 ust. 4 wzoru umowy kar umownych z tytułu przekroczenia powyżej wymaganych poziomów składowania pomimo, że żądanie, aby wykonawca zobowiązał się do nieprzekroczenia poziomów składowania odpadów jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa i nie korzysta z ochrony, jest przy tym sprzeczne

z ustawą, i skutkuje zawarciem umowy o świadczenie niemożliwe, a przy tym takie zobowiązanie obciąża wykonawcę odpowiedzialnością za nienależyte wykonanie umowy, nawet przy dochowaniu należytej staranności z powodów całkowicie od niego niezależnych. Na nieprzekroczenie poziomów składowania mają wpływ nie tylko działania wykonawcy, ale także (a wręcz przede wszystkim) działania zamawiającego, jak również że jest to uzależnione od jakości zbiórki odpadów u "źródła" (przez właścicieli nieruchomości), a także od uwarunkowań rynkowych (w szczególności od popytu na "surowce", czyli wąską grupę odpadów nadających się do recyklingu, które wliczane są do poziomów recyklingu) i realnych możliwości przekazania do recyklingu odebranych przez wykonawcę odpadów.

Wskazując na powyższe, odwołujący wniósł o merytoryczne rozpatrzenie odwołania, jego uwzględnienie w całości oraz nakazanie zamawiającemu:

- w zakresie zarzutu 1 nakazanie zamawiającemu wykreślenie z SWZ pkt. 15 lit. g i h tj. wykreślenie postanowień wskazujących, że *Wykonawca, realizując umowę obowiązany jest nie przekraczać poziomu składowania w wysokości określonej w art. 3b ust. 2a pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Do obliczania poziomów składowania zastosowanie znajdują przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym art. 3b ust. 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz odpowiednie rozporządzenia wykonawcze. Wykonawca zobowiązany jest do osiągnięcia w każdym roku realizacji usługi poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, określonych w przepisach powszechnie obowiązującego prawa (w przypadku niepełnego roku realizacji Umowy, poziom należy obliczyć proporcjonalnie do okresu realizacji Umowy);*

- obciążenie kosztami postępowania zamawiającego.

W ramach postępowania odwoławczego nie zostały zgłoszone przystąpienia.

19 sierpnia 2026 r. zamawiający złożył pismo, w którym oświadczył, że *uwzględnia w całości zarzuty przedstawione w odwołaniu, które zostało wniesione do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej dnia 06.08.2026 r. przez odwołującego*. Ponadto w przedmiotowym piśmie zamawiający wskazał, że zgodnie z art. 522 ust. 1 Pzp w przedmiotowym postępowaniu

13 sierpnia 2026 r. dokonano zmiany zapisów SWZ oraz wzoru umowy (publikacja w dniu 14.08.2026 r.), zgodnie z żądaniami Odwołującego, poprzez wykreślenie z Rozdziału IV SWZ „Opis przedmiotu zamówienia” pkt 15 lit. f, g oraz h określających, iż *Wykonawca realizując umowę obowiązany jest do osiągania poziomów recyklingu oraz nieprzekraczania poziomów składowania, a w konsekwencji dokonano modyfikacji Załącznika nr 6 do SWZ (Wzoru umowy) polegającej na usunięciu z § 4 ust. 17, 18 i 19 odpowiednich wymogów przenoszących tę odpowiedzialność na wykonawcę oraz usunięciu z § 6 ust. 3 i 4 postanowień nakładających na wykonawcę kary umowne z tytułu nieosiągnięcia wymaganych ustawowo poziomów recyklingu oraz przekroczenia poziomów składowania*. Jednocześnie zamawiający poinformował, że do postępowania odwoławczego nie przystąpił po stronie zamawiającego żaden wykonawca, dlatego wniósł, aby Krajowa Izba Odwoławcza rozważyła możliwość umorzenia postępowania odwoławczego na posiedzeniu niejawnym bez obecności stron oraz uczestników postępowania odwoławczego.

Zgodnie z art. 522 ust. 1 Pzp, *W przypadku uwzględnienia przez zamawiającego w całości zarzutów przedstawionych w odwołaniu, Izba może umorzyć postępowanie odwoławcze na posiedzeniu niejawnym bez obecności stron oraz uczestników postępowania odwoławczego, którzy przystąpili do postępowania po*

stronie wykonawcy, pod warunkiem że w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego nie przystąpił w terminie żaden wykonawca. W takim przypadku zamawiający wykonuje, powtarza lub unieważnia czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.

Mając na uwadze przedstawione powyżej okoliczności, Izba uznała, że zamawiający uwzględnił w całości zarzuty przedstawione w odwołaniu, a po jego stronie nie przystąpił w terminie żaden wykonawca, wobec czego dyspozycja normy prawnej wynikającej art. 522 ust. 1 Pzp została spełniona – co uzasadniało umorzenie postępowania odwoławczego na podstawie ww. przepisu.

W związku z tym Izba umorzyła postępowanie odwoławcze, natomiast dalsze czynności, które zamawiający podjął lub podejmie w celu uczynienia zadość żądaniom odwołania, pozostały w przedmiotowym postępowaniu odwoławczym poza oceną Izby

w związku z ustaleniem zaistnienia przesłanki umorzenia postępowania odwoławczego.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 557 Pzp oraz § 9 ust. 1 pkt 2) lit. a) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania. Zgodnie z art. 557 Pzp w wyroku oraz w postanowieniu kończącym postępowanie odwoławcze Izba rozstrzyga o kosztach postępowania odwoławczego. Stosownie zaś do § 9 ust. 1 pkt 2) lit. a) ww. rozporządzenia w przypadku umorzenia postępowania odwoławczego przez Izbę w całości, koszty, o których mowa w § 5 pkt 2, znosi się wzajemnie, jeżeli przed otwarciem rozprawy zamawiający uwzględnił w całości zarzuty przedstawione, a w postępowaniu odwoławczym po stronie zamawiającego nie przystąpił żaden wykonawca albo uczestnik postępowania odwoławczego, który przystąpił po stronie zamawiającego, nie wniósł sprzeciwu wobec uwzględnienia przez zamawiającego w całości zarzutów przedstawionych w odwołaniu – w takim przypadku Izba orzeka o dokonaniu zwrotu odwołującemu z rachunku Urzędu kwoty uiszczonej tytułem wpisu.

W związku z powyższym w pkt 2 postanowienia Izba nakazała dokonanie zwrotu na rzecz odwołującego kwoty uiszczonej tytułem wpisu od odwołania.

Przewodniczący:.....